

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA MARINA ESPANYOLA

Després de haver gastat tants milions de pessetas en material de Marina, ara resulta que s' ha de vendre al Encant, á preu de desferras.

ANATOMIA

UAN vingui l' hora de passar balans per tancá 'ls llibres, se veurá clarament y ab exactitut quins resultats ha produhit á Espanya la restauració monárquica, que vingué á l' any 1875—segons deyan los seus admiradors y turiferaris—per restablir l' ordre perturbat, assegurar la pau y augmentar la riquesa del país.

Avuy encare no se sab tot, per més que molts datos de aquests balans ruinosissims poden ja presumirse desde aquest moment.

Lo Deute públich del Estat, prenent per base que 'ls pressupostos en aquests disset anys s' han saldat ab un promedi de déficit de 65.000.000 de pessetas anuals (dato confessat pèl mateix Cánovas) ha suferit un augment de més de mil milions de pessetas. Una cantitat espantosa llansada al pou sens fondo del despilfarro. Un gep de diner que formaria una montanya.

Quinas contrarietats han trobat los partits monárquichs, durant aquest llarch espay de disset anys, que justificuin no tan sols un gran augment en los gastos, sino además un gran déficit en los pressupostos?

Durant aquest temps no hi ha hagut revolucions, ni guerras civils, ni perturbacions del ordre públich, ni cap fet extraordinari d' aquells qu' exigeixen al país inevitables sacrificis.

Hem viscut sempre dintre de la normalitat... pero está vist: la normalitat monárquica es aquesta: subjectar al país y munyir-lo.

***

Los partits de la restauració, després dels sis anys de dejuni revolucionari, tenian una fam que 'ls arbolava, no desitjant sino treure 'l ventre de mal any.

Van tirarse sobre las viandas de la taula ab verda der frenesi, y ara mateix s' ho acaban de menjar tot.

Aquí tenen explicat lo secret de la seva conducta política. Quan en Cánovas y en Sagasta, en Sagasta y en Cánovas convertian lo régimen parlamentari en una mera ficció legal, ja sabian perque ho feyan.

Quan s' apoderavan del manubri electoral y paralisavan los impulsos de la opinió pública, trayent si 's plau per forsa y per tot arréu diputats adictes, dócils instruments dels seus designis, ja sabian lo que portavan entre mans. La representació verdadera del país los hauria cridat á comptes, y aixó no podia convenirlos. Preferian, per viure tranquils, que 'ls diputats que devian fiscalisarlos siguessin de l' olla y s' avinguessin á menjar ab ells.

De aquesta manera 's treyan mal de caps de sobre y contribuïan además á fomentar la indiferencia y l' apatia del país, fastiguejantlo y ofegant sos impulsos vindicadors.

Quan lo país va dir:

—«Anéu al diable tots plegats, que tant res de bo sou los uns com los altres»—los partits monárquichs, dilapidadors de la fortuna pública, van alcansar lo seu desideratum més vehement.

Lo país girava la cara. ¡Qué més volian ells!... ¡Ab quina facilitat desde llavoras li ficarian las mans á la butxaca!

Ara ja á las butxacas del país no hi queda un céntim, y 'ls mateixos que l' han despullat, tenen la barra de dirli:

—¡Ajúdans, que ara sí que aném á salvarte!

***

Y estén mals de veras.

Los cambis ab l' extranger que la senmana passada se feyan á 17'50, han arribat á 21 en la present. ¿A quant arribarán en la próxima? ¿A quant los veurém en la de més enllà?...

Cánovas del Castillo, aquest home funest, no pot badar la boca que no produheixi un estrago ó altre.

Cada vegada que parla, respón la Bolsa ab una baixa y contestan los cambis ab un augment. No sembla sino que en lo seu alé hi portí diluhts los microbis de la crisis económica.

Seria una obra de caritat y de higiene enviarlo á casa seva á reposar, envianthi ab ell á tot lo seu séquit, compost de personas avuy acaudaladas, la major part de las quals quan van entrar en la política, no tenian un xavo per fer cantá' un cego.

De aquells temps heroichs en que 'ls homes polítics de convicció lluytant per sas idees sacrificavan

gustosos la seva tranquilat y la seva fortuna, als temps actuals de rebaixament, en los quals la política s' ha convertit en una de las industrias més lucratives, hi media un abisme inconmensurable.

«Avuy podém dir que lo que s' ha perdut pèl país, no s' ha pas perdut per tothom.

¡Ay del día que 's passessin comptes estrets!...

***

Desgraciadament las cosas no van per aquest camí. Los espanyols hém arribat al últim grau de la mansetad que prescrihuen las Benaventuransas per tenir dret á anarse'n al cel en cos y ánima.

Quan en Cánovas se cansa d' engullir, aquí está en Sagasta que 's prepara á sustituirlo.

D. Práxedes ha comensat ja á dirigir algunas margarrufas als espanyols. Ell ho farà anar tot dret. Ell introduhirá en los pressupostos las desitjadas economías. Es cert qu' en los cinch anys de govern que va disfrutar últimament, res de aixó va fer; pero certas cosas no 's pensan sino desde la oposició... y únicament desde la oposició 's diuhen, per recrear als bobos.

Las economías no poden ferse mentres no s' introduheixi un cambi radical en lo modo de ser d' Espanya.

La monarquia es una institució molt luxosa y ja es sabut que tots los luxos se pagan cars. No ho olvidi 'l país si es que algún dia 's resolt á salvarse á sí mateix.

P. K.

A COLON

Poesia que 'l Jurat municipal pot aprofitar gratis si 'l segon concurs obert tampoch dona resultat.

Aquest que nit y dia té sota 'ls peus mitj mon, davant de las Dressanas, es lo famós Colón.

Quan encare no 's parlava de 'n Gayón ni de 'n Fabié, ni pensava en ser ministre lo perincli Berangé, en tronada carabela, que ab prou feyna va costar lo que costa un canyenero, en Colón se va embarcar.

Sense medis ni recursos, sense quartos sense re; va llensarse l' home en busca de la patria del café.

Y boga que boga, tallant las onadas, y mira que mira, surcant l' infinit, menjant per tot apat gaelats corcadas, bebet per tot néctar vinet aygualit; quan ja, marejada, la gent que 'l seguía li armava bronquina, mitj morta de por, vibrá 'l crit de ¡terral... y á punta de dia doná fons á l' isla de Sant Salvador.

Lo genovés ilustre, de goig l' ánima plena, besá, plorant, l' arena y diu que digué aixis: —¡Oh terra benhaurada que avuy jo descubreixo á Espanya t' ofereixol... ¡que 't fassi ben felis.—

Y en virtut del nit y audacia del senyor Tóful Colón, vam trobarnos propietaris, propietaris d' un nou mon. Y 'l pobre home al torná á Espanya exclamava ple de fé: —¡Ja may més podré fallarvos! ¡ja no pot fallarvos re!

II

¡Qué n' anavas de lluny d' oscas, oh Colón desventurat! Aquell mon que 'ns regalares, ja no es nostre, ja ha volat. Manejat per mans inhábils, entregat á... certa gent, patrimoni tan espléndit pam á pam s' ha anat fonent.

Y lo poch que encara 'ns queda está tan ben cultivat, qu' es avuy, més que una finca, una gran calamitat.

N' es Espanya la senyora, pero al últim... lo cert es qu' ella hi pert y sols hi guanyan los que hi van de masoves.

Marino incomparable, descubridor d' América, que ab ta companya homérica un mon ens vas donar; avuy ja pot ben dirset, ni que 't sembli aixó un paio, que al fernos tal regalo ens vas ben albardar.

Ni tú vas disfrutarme ni á Espanya ha dat més rédit que perdre sauch y crédit y ferli agafa orgull.

Es cert que tú y nosaltres brillém molt en la Historia, pero... ¡qué val la gloria allí 'hont l' olla no bull!

III

Si algún día resucitas ¡oh marino generós! ves de ser més viu y práctic y no tornis á fer l' os. Déixat de descubrir terras, que aixó sol pagarse car, y además té poca gracia arriscarse sobre 'l mar.

¡Res d' aixó!... Sigas ministre, parla molt de fé y desfer, comensa forsa cruceros y vinga gastar diner. Riute de tot lo que diguin, pósat per montera 'l mon y... cuydat dels astilleros de Cádiz y del Nervión.

Ja veurás com d' aquest modo no tindrás de passar penas; ni 't carregarán cadenas, ni de gana 't morirás.

Y veurás com d' aquest modo gaslarás á trolxe y motxe, tindrás palco, hotel y cotxe y estarás d' alló més grás.

C. GUMÁ.

OR

ENTEN lo que diuhen tots los diaris?

«La causa de las desgracias que avuy afligeixen á Espanya es la falta d' or; si pogues simreunirne una cantitat considerable, en un santiamen desapareixerian tots los nostres mals...»

De modo que aquí tota la gracia consisteix en veure què

troba or, ¡or! molt or!

Las proposicions que fins ara s' han presentat son inacceptables.

Comprarne al extranjer seria car; més que car ruinós: avuy l' or té una prima horrorosa.

Dir al clero que 'ns regali tots los objectes que té d' aquest metall, seria perdre 'l temps y picar en ferr fret.

Un hicendista ha sortit á última hora ab un nou plan que no deixa de tenir gracia.

A Espanya—diu—hi ha molt or en monedas antigas; pero aquest or está amagat. Manera de ferlo sortir y tirari 'l quant impunement: publicar un decret fixant un plasso de tantas ó quantas senmanas, acaba lo qual l' or aludit deixarà de tenir valor legal y quedarà fora de circulació.—

No 's molesti, senyor autor de la flamant idea: vost vol fer de manera que l' or vell circuli, ¿no es vritat! Donchs bueno; sápigá que l' or en qüestió, malehidas las ganas que té de circular, mal lo posin fora de l' lley, mal lo declarin faccions.

Modestia apart, se 'm figura que l' únich que ha trobat una idea verdaderament salvadora, un plan radical é infalible, soch jó.

Si 'l govern no té or á carretadas, si no n' ha omplet las caixas del Estat, es per la seva torpesa, per la seva falta d' iniciativa.

A Espanya hi ha molt or, molt; tant com lo govern ne pot necessitar, tant com pot arribar á somiarne l' avaro més somiador.

¿Volen veure cóm en lo temps de dir nn parenostre lo govern té or á pilas?

Se 'n vá á Ordal.

—Vinga l' or que teniu aquí.

—¡Oh! Que nosaltres... que perdoni... que dispensi...

—Res: desde avuy aquest poble 's dirá Dal: l' or queda pel Estat.

Cap á Organya: igual operació.

—Ara us diré Ganyá: l' or me l' emporto.

Oristá: tres quartos del mateix.

—Ab que us diguéu Istá ja n' hi ha prou: del or me 'n aparroquiano.—

Un salt y sortim de Catalunya.

Entrém á Oropesa.

—Vinga l' Oro: quedéuvos lo Pesa per vosaltres.

A Oroquieta: grapada al Oro, se 'ls deixa 'l Quieta... y andando.

Arribém á las Canarias: vistasso á Orotava.

—Aquest Oro es de la nació: limiteuvos á anomenarvos Tava.

Y encare no dich tots los pobles que quedan y qu' están en condicions de afluixar or.

A Catalunya, Or-cáu, Or-deix, Or-des, Or-dis, Or-fans, Or-is...

Fora de la regió catalana: Oro-n, Oro-is, Oro-l, Oro-noz, Oro-sa, Oro-nes...

Si ab aixó no n' hi havia encare prou, prodria comensarse á atacar los carrers, fent entrar en caixa desseguida lo de Pom d' or, de Barcelona.

Y en últim cas ¡qué dimontri! no quedaria mes remey que agafar la Torre del oro, de Sevilla, fóndrelo sense contemplacions y convertirla en monedas...

Consti, donchs, que si 'l govern no té or, será únicament perque es una poca trassa.

¡Tant que 'n podria arreplegar ab un parell de senmanotas de recorre 'l país!

¡Ja ho veuhen!

FANTÁSTICHE.

ALS PEUS DEL CONFESSOR

Fà poch que la Pepeta
 á n' als peus del confés s' ha agenollat:
 ja s' obra la reixeta
 y comensa al xiu xiu tot d' un plegat.
 Res del que passa esmento,
 ni veig res sent tan fosch, y 'm sab molt greu;
 sent tant aprop sols sento
 com brunzi' un burinot al entorn meu.

¡Gracias á Deu, ja era hora!
 ja s' alsa ella, s' allunya 'l confessor:
 ¿qu' haurá passat que plora?
 ¿perqué 's porta á n' als ulls lo mocador?
 —Perqué ploras Pepeta?
 ¿qué t' ha dit? ¿vaja digas, qué ha passat?
 ¿Potser per la reixeta
 en lloch d' entrar ha eixit algún pecat?
 ¿Perqué tant s' atansava?
 ¿per quin motiu t' ha hagut de fer plorar?
 ¿qu' es lo que t' preguntava?..
 —¿Qué no sabs que 'l qu' hém dit no 's pot contar?
 —¿Perqué no revelarme
 á mi que t' vull de cor, lo teu dolor?
 ¿perqué tens d' ocultarme
 lo que no has ocultat al confessor?
 Confessaho tot Pepeta:
 ¿per qué lo mocador veig en tas mans?
 —Perqué per la reixeta,
 m' ha tirat un gran raig de... capellans!
 L' HEREU D' HORTA.

RONDALLAS QUARESMALS

¡AVE MARIA!

RA un frarot golut que may faltava á la llista á l' hora en que sabia que 'ls senyors se sentavan á taula pera posarse á dinar. Al moment precis de caure dos quarts de una, la vèu gangosa del Pare Llonza donava l' Ave Maria Puríssima, al mateix temps que ell remenant la falda del hàbit se presentava á fer la visita de reglament y á donar la gorra d' ordenansa. Aixó sí, cada dia treya nous motius de conversa

per dissimular lo mal efecte de las sévas fructíferas vitas.

L' amo de la casa, á fi de llibertarse de las gorras quotidianas del frare, determiná un dia cambiar la hora de sentarse á taula, disposant que en lo succesiu á las dotze en punt se servis la sopa.

¡Figúrinse quina no seria la séva sorpresa, quan lo dia mateix en que s' inaugurava 'l cambi d' hora, al punt de caure las dotze, se sentí ressonar á la porta 'l Ave Maria de costum!.. Com havia averiguat lo cambi, es cosa que no s' explica; pero en fi, allí estava 'l Pare Llonza, trempat com un jinjol, assentantse á la taula á la primera invitació que li va fer l' amo per pura cortesia.

La conversa versá sobre astronomia, ciencia que l' amo de la casa desconeixia per complert.

—Miri—li digué 'l frare—si del sol se desprengué una pedra ¿quant temps creu vosté que tardaria á caure aquí á la terra?

—Aixó sí que no ho sé—respongué l' amo—pero suposo....

—Per mes que suposi no s' ho pot arribar á figurar, perque desde 'l sol á la terra hi ha una distancia assombrosa.

—Tot aixó crech—digué l' amo—pero jo li asseguro que si al sol hi ha freres y á las dotze menos un minut un frare del sol queya á la terra, á las dotze en punt estaria á la taula, dinant ab nosaltres.

Lo frare 's torná molt roig y procurá dissimular dihent:

—¿Saben que es molt bona l' escudella d' aquesta casa?

Y se 'n ompli un altre plat soper fins al curull.
 DR. TRANQUIL.

L' HOSTIA DE LLAUTÓ

No se sab qui va donarli en'enent de anarse á confessar; pero lo cert es que 'l Roig Mitja-gorra, l' home mes depravat de tota la encontrada, de genollons davant del confessor anava á abocar lo cargament dels séus pecats, entre 'ls quals devia havern'hi de molt esgarrafosos.

Lo reverent que 'l confessava era un vellet de molt bona pasta; pero molt escrupulós, de manera que al escoltarlo s' esborroná de cap á peus y aconsellá al Mitja-gorra que anés á contar los séus pecats á un sacerdot de major categoria: que ell no estava facultat per donar patent limpia á un cargament tan brut, en una paraula: que no podia absoldrel.

Al sentirlo en Mitja-gorra tot s' enarbolá; pero contentintse li digué:

—Si m' ha de creure á mi, lo millor que pot fer es benehirme, com mes aviat millor, perque li asseguro que si haig de anar á contar los méus pecats á un altre, tindré de afegirhi 'l de haver reventat á un reverent, per no haverme volgut fer una reverencia.

Lo pare confés, per estolviarse un mal tanto, li concedí l' absolució y sortí esporuguit del confessorari.

Terminada la feyna, 'l Roig aná al altar del Sagrament á rebre Nostre Amo. Lo capellá estava confós: pero per fi, cregué haver trobat un medi per evitar un sacrilegi.

Estava agenollat en Mitja-gorra entre mitj de quatre beatas que se 'l miravan de reull, com extranyantse de veurel, puig totas sabian de sobras qui era aquell parroquiá.

Se comensá á repartir l' hostia consagrada y quan al Roig li tocá 'l torn, lo capellá en lloch de la sagrada forma li deixá dintre de la boca una pesseta falsa de las llisas.

Al principi en Mitja-gorra no va dir res, per no interrompre 'l silenci que regnava, limitantse á roseggar aquella hostia tan dura ab un gran refrech de dents; pero al cap de un rato, veient que no podia eixirne, se decidí á sortir de duptes.

—Mestressa—preguntá molt baixet á una vella que tenia al costat seu—¿qué 'us ha donat Mossen Joan?

—¿Ay Verge Santíssima! ¿qué voleu que 'ms haja donat? Lo fill de Déu.

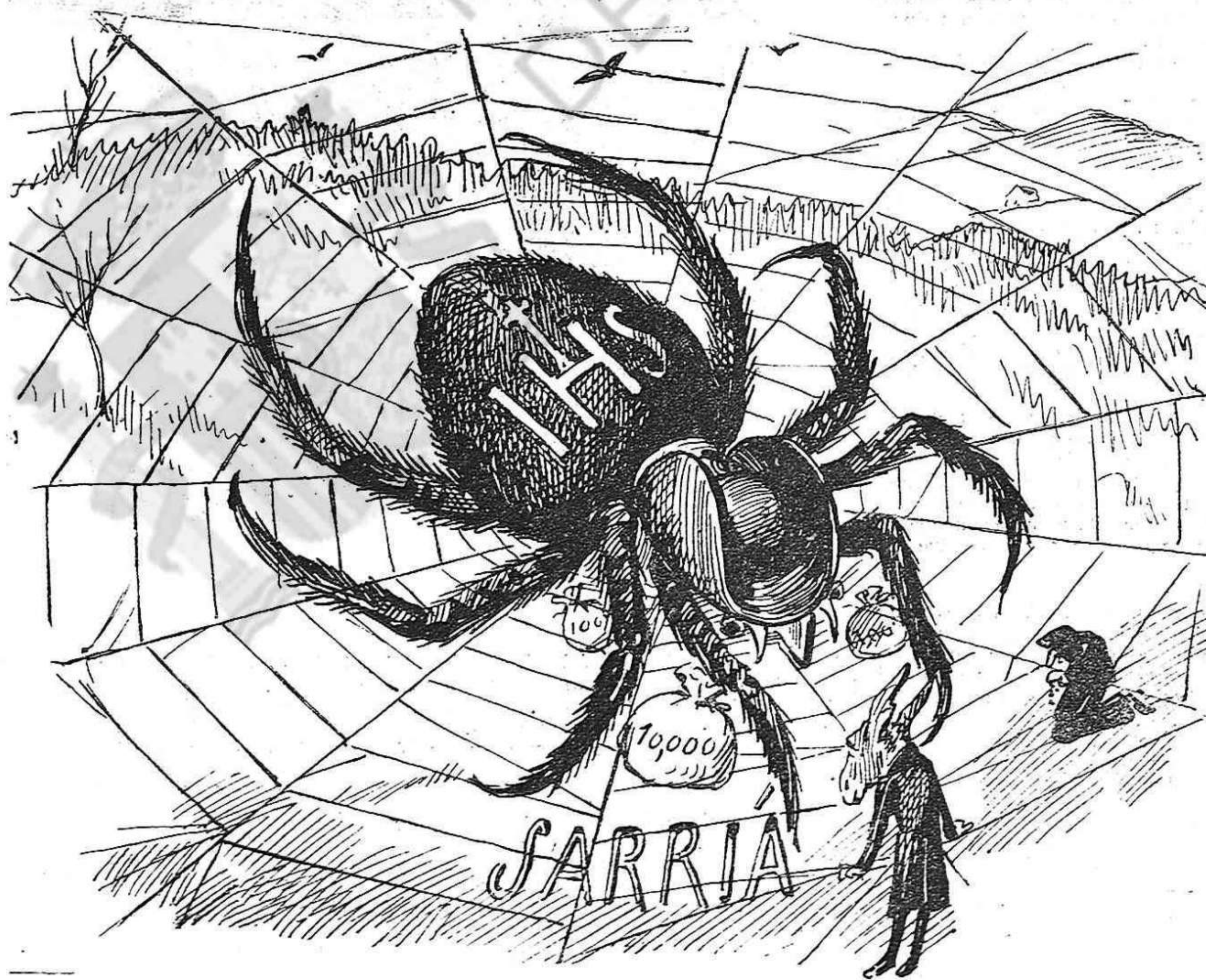
—Donchs á mi—respongué 'l Roig, rosegant ab mes forsa la pesseta—deu haverme donat al seu avi, que no li puch rompre 'ls ossos.

SALDONI XIMUS.

¿LA QUARESMA?

Es de Pasqua, per uns, lo grant Vermouth; per altres, una purga... 'l Rubinat; pe 'ls catòlichs de vida, un temps pesat; pe 'ls que no son catòlichs, temps perdut; lo temps més pescater, pudent y brut, de més ous, de més ganyas y salat;

LA ARANYA NEGRA

Diu que se 'n va de Manresa
 trasladantse á Sarriá...
 ¡La tindré mes á la vora
 quant s' haji d' estranyiná!

lo temps més bunyoler y enfarinat
 y espínos que aquí entr' any s' ha conegut.
 Pe 'ls ratas, (*) es lo temps del any milló;
 (aixís com es per mi lo temps pitjó);
 per varios, la Quaresma es un parany,
 un motllo de fer quartos, fent sermons;
 y es, per molts, salvo raras excepcions,
 lo segon Carnestoltes de cad' any.

PEPET DEL CARRIL

(*) De sagristia.

PER pobles civilisats Nalash, del partit de Cervera.
 Los vehins de aquesta població van espulsar al mestre d' estudi, van tapiar la porta de la casa ahont vivia, van calarhi foch y per fi de festa van arrastrar en efigie al pobre mestre.

Si no van fer mes, es perque no van poder.
 Ara no mes falta una cosa: que 'ls conservadors concedixin un titol honorífich al poble de Nalash. Perque un poble tan *enllustrat*, quan venen eleccions per forsa ha de concedir tots los séus vots a la candidatura conservadora.

Los jesuitas de Manresa mudan de casa.
 Segons sembla aniran a establirse a Sarriá, ahont han adquirit una magnífica torre y uns grans terrenos valorat tot junt en 90 mil duros.

¡Noranta mil duros!.. ¡Quántas suadas no s' necessitan per reunir una suma tan considerable!..

Donchs vegin lo que son las cosas: qualsevol jesuita espavilat anant a assistir a un ricatxo fanátich a la hora de la mort, els guanya en menos de un quart d' hora.

Un dato.
 Durant lo passat mes de Febrer s' han recaudat cinch milions y mitj de pessetas mes que lo consignat en lo presupost general del Estat y onze y mitj mes qu' en igual mes del any anterior.

—¿Es possible?—preguntarán vostés.—¿Cóm llavors passa 'l govern tan grans apuros?

Oh ja veurán: l' augment a que faig referencia no s' ha obtingut a Espanya, sino a Fransa, en aquella desventurada nació que camina de dret cap a la ruina, governada pels republicans.

Prenguin nota de aquest dato... y després comparin.

Un periódich inglés assegura que 'l govern espanyol está en tractes per vendre 'l isla de Cuba.

Ara no mes falta una cosa: que trobi qui li compri.

Per quant, desde l' últim tractat de comers si no la ha regalada als Estats Units, ben poch se 'n falta.

La broma dels petardos se va extenent per Paris, ahont regna per tal motiu considerable alarma.

Y perque 's vegi que aquests atentats salvatjes produheixen per tot arreu idéntichs resultats, bastará mencionar lo que ha succehit ab un que va desapararse 'n dintre de l' escala de una casa del aristocrátich barri de *Saint Germain*.

La explosió produhi considerable destrossa: portas esbotzadas, envans cayguts, mobles triturats.

Victimas de la explosió: dugas. ¿Dos burgesos acás? No senyors: un pobre dependent de la casa y l' infelís porter; dos desgraciats que treballant vivian.

Davant dels errors de la dinamita ¿cóm se concebeix que encare hi haja qui tinga valor per encendre la metxa de un petardo?

Reconeix tothom que lo que sobran a Espanya son militars. Lo mateix govern declara que a serli possible introduhiria economias considerables en lo presupost de la guerra; pero que als que avuy menjan ranxo, no es possible privarlos de aquest aliment, sense que s' enfutismin.

Donchs bé, ara tot de un plegat ha sortit un anunci en la *Gaceta*, convocant per cubrir trescentas plaspas de alumnos de la Academia general militar.

Una nova locada de trescentas cadets per que vajan picant las últimas engrunas.

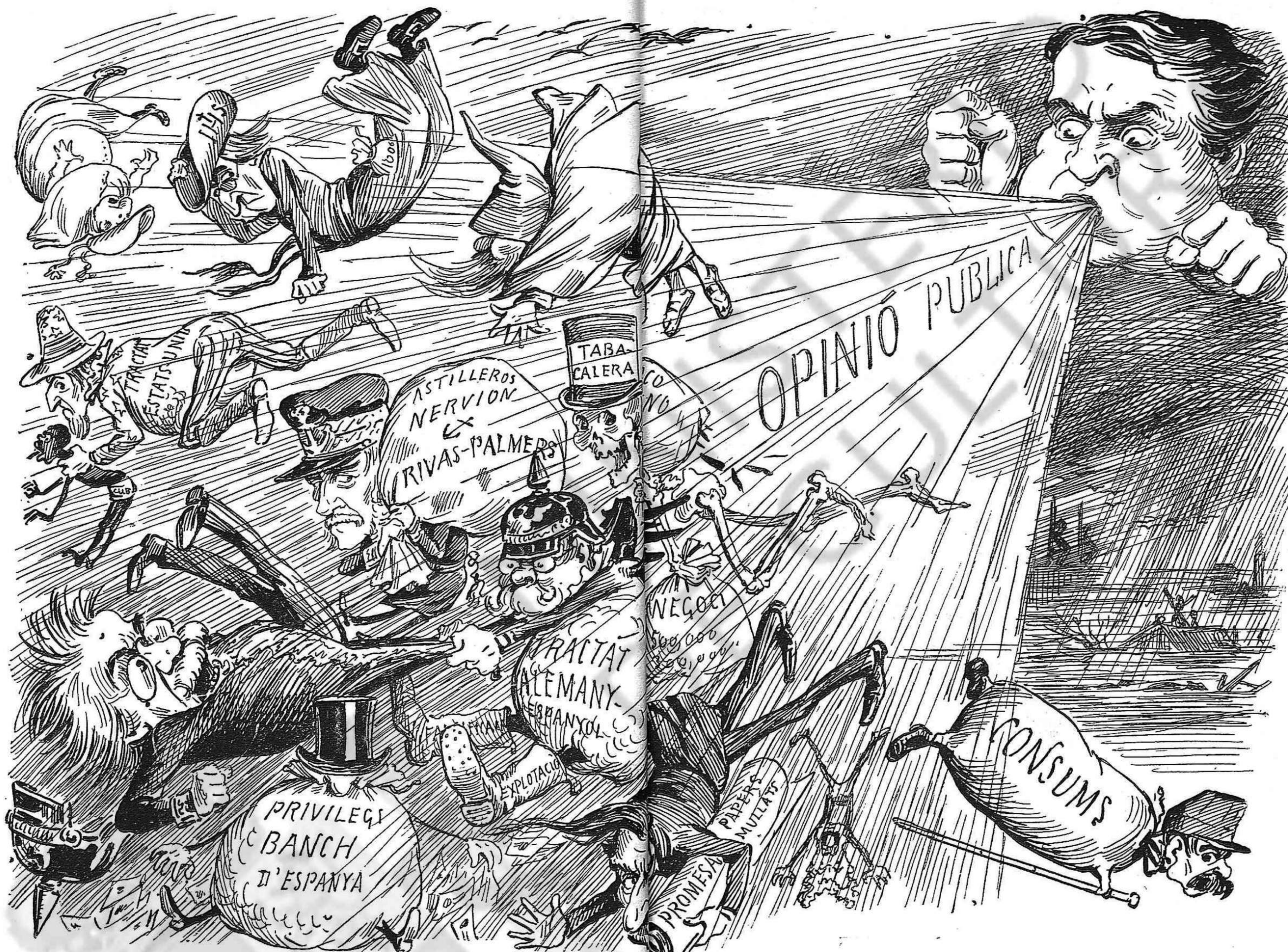
Aquestas son fins ara las economias que 'ns va proporcionant lo govern conservador.

Inundacions a Sevilla, inundacions a Granada, inundacions a Córdoba, inundacions a Extremadura, inundacions a mitja Espanya...

En Cánovas, que té tan mala sombra, podrá dir: —Ja ho veyeu, espanyols: desde que jó gobierno, la felicitat per tot arreu se desbordá.

La Companyia dels ferro-carrils del Nort está aterrada.

VENTA DE MARS

¡Una ventada que convendria!!

Venint obligada a pagar a Paris als séus obligacionistas y havent arribat los cambis sobre aquella capital a mes de 20 per cent, se troba en verdaders apuros per poder satisfér los séus compromisos.

Fins se comensa a parlar de una suspensió de pagos.

Un dels principals interessats en la Companyia dels ferro-carrils del Nort, es lo marqués de Comillas, dinástich decidit y conservador xapat, reb-blat y a tota proba.

M' agradaria saber que es lo que comensa a pensar l' acaudalat marqués de Comillas del seu gran amic lo cap-pare dels conservadors.

No obstant, si bé 's considera, no es extrany lo que succeheix ab aquesta Companyia, perque 'ls canovins ja fa molt temps que han perdut lo nort.

Los dos galls d' Europa:
 Parla en Guillém, emperador de Alemania:

—Lo dia menos pensat reduheixo a la Russia a pols.

Contesta Alexandre, emperador de Russia:

—Quan l' emperador Guillém vulgui, tindrè 'l goig de que mitj milió d' homes cayguin sobre Alemania.

Aixís s' expressan los dos galls, sense contar per res ab la voluntat dels dos pobles que regeixen.

Los quals, si poguessin expressarse ab tota llibertat de segur que dirian:

—Homes, si tanta rabia 'ns teniu, desafiuevos, agarboneuvos, arranqueuvos las entranyas; pero a nosaltres que res nos hi va ni 'ns hi ve en las vostras diferencias, deixeu nos tranquils!

Diuen los conservadors que no hi ha que pensar en rebaixar un sol home del exercit.

Per afirmarho alegan que reduhir l' exercit seria una imprudencia, dat l' actual estat d' Europa.

¿Es que tenim enemichs que combatre?

Si, en efecte, enemichs tenim, y entre ells un de molt gran: es aquest la desconfiansa que inspira 'l nostre estat económich a totas las nacions extrangeras.

Veus aquí 'l gran enemich.

Pero contra aquest no hi valen batallons, ni canons d' artilleria, ni legions d' oficials y jefes, ni un estat major compost de centenars de generals.

Al contrari: com mes forsa sostinguém sobre las armas, mes gasto; com mes gasto, mes déficit; com mes déficit mes desconfiansa.

¡Infelissos!.. Volém fer la por als demés y no veyém que en rigor a qui tindriam de fer la por es a nosaltres mateixos.

A Cervera 's publica un periódich titulat *La Razon ilustrada*, que es dirigit per un mossén de armas tomar, tant es aixís que havia militat en la facció carlista, durant l' última guerra civil. ¡Valenta ilustració la de la rahó de aquest ensotanat!

Ab lo seu afany d' armar partidas, 21 capellans, tots vehins de Cervera, suscriuhén un manifest de adhesió al director de *La Razon ilustrada*.

Prenguin nota de aquest dato, y calculin que Cervera, població de uns 4000 habitans, conta ab un contingut de 21 capellans vistos, y 'l director de *La Razon ilustrada*, 22.

Davant de aquest dato, Cervera ha de inspirar llástima a totas las personas compassivas.

Y ara publicuém una mostra dels rasonaments de *La Razon ilustrada*:

—¿Quina pena s' aplicava antigament en Espanya als heretjes?—La forca ó la foguera com a traïdors a Déu, y a la seva patria, a no ser que 's retracessin cumplidamente.

—¿Feyan aixó únicament los reys dolents?—No: aixó ho verificavan en aquells temps felissos fins sants venerats en los altars.

—¿Y no deu calificarse de bárbaro aqueix procediment?—No senyor: tot aixó mereixen los heretjes.

Es precis pendre nota de aquestas bonas intencions, perque si per casualitat se presentés un nou 35, seria molt convenient guanyarlos per má.

CAERTAS DE FORA.—A Cervelló l' Ajuntament s' ha trobat ab una disposició de la Direcció general de Contribucions, taltant de ilegals las subastas que vá efectuar per arrendar los consums. Declarat ilegal l' arrendament, es ilegal també tot lo que ha fet l' arrendatari, inclús l' acte de haver penetrat, ab autorisació del jutje municipal y acompanyat de una parella de civils en lo local de la *Societat cooperativa mútua protectora cervellonense*, decomisant alguns articles. ¿Qui es responsable de aquest decomis? L' arrendatari ó l' Ajuntament que vá concedirli 'l servey sense fiança? Velshi aquí un capdell, que si 'ls obrers de la Cooperativa se 'l prenen ab punt, a algú pot costarli car.

Una rectificació: Lo que deyma la setmana anterior respecte a la escola de noyas de Sant Quintí de Mediona, afirmant esfar tancada desde l' 15 de febrer de 1891, s' ha d' entendre que ho está desde l' 15 de febrer de 1892.—Nos apressurém a rectificar aquest error de caixa.

El crim de haver assistit a un enterro sense descubrirse un vehi de Vilarrodona qu' estava convalescent del dengue, sembla que l' ensotanat de aquest poble preten reconvenirlo davant del jutje municipal.—Al ensotanat de Vilarrodona déu saberli mal que 'ls séus feligresos cuidin de la seva salut, may siga sino perque aixís li retardan la ganga de portarlos al cementiri.—Per evitarse disgustos, lo millor que pot ferse es no assistir a cap acte en que 'ls ensotanats hi prenguin part.

Una dona de Belvey vá donar a llum dos bessons, que sigueren inscrits en lo registre civil. Als vuit dias del naixement, l' home negre 's desfeya procurant que 'ls batejessin, cosa a la qual s' hi oposa la familia de las criaturas, per estalviar als pares un gasto innecessari y estalviar als bessons un costipat probable, casi segur.—Ara veurá l' ensotanat de Belvey com per treure la llana dels clatells serveix més un rector de las sévas condicions especials, que unas estisoras de barber.

Uns missionistas que han anat a Balaguer a fer una novena en honor de Sant Joseph sembla que portan una gran provisió de garrofas, per aliment del bestia mistich que van a escoltar los séus sermons.—Aquí vá un succés que conta un d' ells desde la trona sense escaparli 'l riure.—«Passava jo per un poble ahont havia anat a fer una missió, quan desde una casa sento una veu llastimosa que 'm crida, dihent: «Pare missionista: tinga la bondat de pujar a veure si pot convertir a un fill meu, que ja 'l tenim aburrit per blasfem y concupiscent.» Jo pujo a dalt de la casa, y 'l fill al veurem, se posa a renegar, talment que semblava un Lucifer. Pero ¡oh divina Providencia! Als dos minuts ja no existia. La familia 'm deixá sol ab lo difunt perque 'l vestis; pero al anarli a posar las mitjas, li cahuen los peus; al posarli l' hermillá se li desprenen los brassos; al posarli la gorra se li separa 'l cap. En una paraula: tots los séus membres (¿Tots?) varen quedarli fets a bossins.»

Segons se conta, un pobre feligrés al sentir aquest cuento vá caure desmayat. ¡Infelís missayrel!.. ¡Vels 'hi aquí las conseqüencias de no poder pahir una garrofa!

LA BOYNA

Quan contemplo a un viscachí y boyna li veig portar ja sé que tinch de callar y en contra d' ell res puch di; puig la boyna es prenda fina, per ell, y tan estimada, com la nostra molt honrada y típica barretina.

Ab orgull tot vascongat, (si ayma a sa terra com cal,) siga carli ó liberal en tot temps boyna ha portat.

Per ell, es joya galana; mes la boyna en nostra terra vol dir: odi, sanch y guerra; perque en terra catalana sols boyna havia portat gent feta a istil y manera del Guerro de la Ratera, de 'n Saballs y 'l Nas-Ratat.

Gent qu' en son pendó escribia los noms de Déu, Patria y Rey, y a la nostra santa Lley trepitjava y escarnia.

Gent que duya escapularis y rosaris benehits, y mostrava en tols sentits los séus instints sanguinaris.

Gent que, sense compassió, lliberals assessinava y donzellas deshonrava en nom de la Religió.

Gent que ab frenétich desfici per matar lo pensament desija encare 'l torment y 'ls horrors del *Sant-Ofici*.

Gent, en fi, que ha treballat d' una manera ben pública per robarnos la República, la ditxa y la Llibertat.

¡Oh! ¡Si! La boyna en ma terra te molt trista recordansa; puig vol dir: odi, venjansa, extermini, sanch y guerra!

Per 'xó quan veig catalá
que 's pensa ser molt formal,
bon patrici, liberal
y digne republicá,
y sé que boyna fa dú
als seus tendres fills ó fillas...
que no 'm vingui ab manganillas
per defensarlo ningú;
perqué, per mes que algú intenti
dirme que aixó ho fa 'l pauana,
perqué avuy la moda ho mana
ó altres excusas presenti;
jo li tinch de contestá
que qui fa aixó no pot ser,
ni liberal verdader,
ni digne republica!

FRANCISCO LLENAS.

LA DISCIPLINA MILITAR EN RUSSIA

ABUT es qu' en los actuals moments está passant l'imperi moscovita una terrible fam. Quan l'home ganeja, desapareixen totes las trabas socials. Menjar es viure; dejenar, morir. Y la lluyta per l'existencia se sobreposa á todas las demás consideracions.

Entre las distintas anécdotas que's relatan relatives á la fam, s'hi conta la sigüent: En una guarnició de la Russia occidental, un cert coronel de infantaria al fer una ronda de inspecció se trobá ab tres soldats que alleugerian de lo que portava á un pobre pagés, en mitj de la carretera. Lo coronel, com es natural, reprengué durament als autors de aquell robo, aconsellat per la gana, y ordená als seus subordinats que restituhissen immediatament al pagés, lo que li acabavan de pendre.

Peró 'ls soldats, famolenchs com estavan, se resistiren á cumplir l'ordre del seu superior.

Lo coronel, sens intimidarse, desenvayná la espasa y de la primera brivada va partir lo cap á un dels indisciplinats.

Los altres dos, estumordits, consentiren en obehir, sent objecte de un cástich terrible.

Peró aixó, fins aquí no es res, al costat de un'altra escena que acaba de ocórrer á San Petersburg.

Passava un oficial de artilleria davant de varios homes del seu regiment, y observá que aquests no li feyan lo corresponent saludo.

—¡Saludéu!—los hi digué ab tó imperatiu.

Y com los soldats se neguessin á ferho, l'oficial se tragué 'l revolver, dispará y feu saltar lo cervell del primer que á má li vingué.

—¡A saludar!—repetí ab la major impassibilitat.

La mateixa, negativa per part dels soldats, y segon disparo per part del oficial. Un altre artillé caygué á terra sobre un bassal de sanch.

—¡He dit á saludar!...—exclamá l'oficial per tercera vegada.

Unicament llavoras aquells homes, esgraguehits y aterrats, obehiren l'ordre.

—¡Está bé—digué l'oficial.—Ara alseu aquests dos cadávers, portéu los al cos de guardia, y en quant á vosaltres anéu arrestats.

Aquest succés ha produhit una emoció molt gran en la Cort imperial, en l'exersit y en la ciutat, sent objecte de tota mena de comentaris.

J.

ANUNCI

Per medi de LA CAMPANA á las noyas faig present, que fa un mes próximament que de casarme tinch gana.

Per tota aquesta senmana las convoco allá al Canyet perque 'm vejin com soch fet y 'ls participo desd' are: no 'n vull cap que tingui mare y ab prou feynas cosinet.

JOSEPH BA Y BE.

UN CRIM CÉLEBRE

O crim comés á Paris en lo boulevard del Temple, que ocasioná la mort de la baronesa Dellard y guaves feridas á la seva cambra, 's remonta al dia 4 de desembre últim.

Se presentá al principi revestit d'un gran misteri, y costá moltíssim descobrir al culpable.

Era á la tarde, á entrada de foch del indicat dia 4 de desembre. La baronesa, senyora

ja de edat algún tant avançada, queya morta al peu del llit de la seva cambra, sobre un bassal de sanch. L'assessi estava forcejant los mobles, quan penetrá en la estancia la cambra, nomenada Delfina, la qual no l'havia vist entrar en la habitació. L'assessi se li tirá al damunt, causantli una horrible ferida en lo coll.

Després de aixó sortí al carrer sigilosament. Ja era fora de la casa, quan Delfina tragué 'l cap al balcó cridant assistencia ab ven desgarradora. Acudiren los vehins, se presentaren los agents de l'autoritat, y 'l mateix assesi (després s'ha sapigut) desfont lo camí que havia emprés en la fugida, se mesclá entre 'ls curiosos, y preguntá ab gran interés sobre lo que havia ocorregut en aquella casa.

Practicadas las primeras pesquissas, se trobá á la baronesa morta. La cambra Delfina no podia dir qui era l'assessi, que ab tanta sorpresa se li havia tirat al demunt. Si 'l veyá tal volta 'l reconeixeria; pero no podia assegurar qui era. Avants de llavoras, may del mon l'havia vist.

En lo siti del crim s'hi trobá un llarch ganivet y un guant de cabritilla, que per las sévas dimensions correspondia á una má de home. Aquets foren los únics indicis de que pogué disposar la policia pera procedir á la captura del culpable. En lo ganivet s'hi llegia la marca de fábrica, corresponent á un daguer de Lyon. Tal sigué 'l primer raig de llum que iluminá 'l misteri.

La baronesa difunta tenia un fill. Prenent peu la policia de la facilitat ab que l'assessi havia hagut de penetrar en la casa, interrogá al fill de la morta sobre si la seva familia tenia algun amich á Lyon.

Després de molt barrinar, citá á Lluís Anastay, oficial del exércit, si bé afegi:

—No 'l crech capás de cometre un acte semblant. Es una persona decent y ben educada y devia grans favors á la méva mare. Es impossible qu' ell sigui l'assessi.

La policia no's doná per convensuda. Practicá activas indagacions, treballá nit y dia y averiguá punt per punt la vida del oficial.

Portava aquest una existencia en extrém llicenciosa: sostenia queridas, entre ellas una bailarina espanyola anomenada Manuela Garcia, jugava, trampejava y estava carregat de deutes. A causa de una malaltia á la vista, l'havian declarat de reempla. No sabia per consegüent ahont darla.

Las sospitas anavan en augment, al saberse que alguns dias avants del crim havia comprat lo ganivet que sigué trobat en lo domicili de la baronesa á casa del citat daguer, y que després de ferse fer una pessa de cos de panyo blavench á casa de un sastre, havia desaparegut de aquella ciutat.

La pessa de cos de panyo blavench sigué un altre indicati que coadyuvá molt al descubrimient del culpable. La baronesa Dellard feya poch temps que vivia en lo boulevard del Temple. Avants havia viscut en lo carrer de Filles du Calvaire, núm. 6, y allí 'l dia mateix del crim, si bé algunas horas avants de ser aquest comés, se dirigí á preguntar per ella, un jove de uns 26 anys, moreno, de bigoti negre, de maneras finas, elegant y que usava un paltó de color blavench. Un vehi anomenat Mouillet li havia donat las senyas de la nova habitació de la baronesa; y com las circumstancias especials del jove, concordavan exactament ab las que senyala la cambra Delfina, respecte al assesi, ja no hi havia dupte que aquest y aquell que havia anat al carrer de Filles du Calvaire eran una mateixa persona.

Lluís Anastay, mentres tant, se passejava per Paris ab la major tranquilitat. Tenia una cambra llogada en un Hotel mueblé y menjava en los restaurants baratos. Ab la major imperturbalitat se passejava per davant de la casa de la seva victima, y en los cafés llegia 'ls periódichs, enterantse sens perdre may la serenitat, de las pesquissas practicadas per la policia y de las senyas sévas que la premsa publicava.

Son pare era apotecari y residia á Paris. Llegint las senyas del assesi, arribá al extrém de xocarli molt que coincidissen ab las del seu fill. Un dia un germá de Anastay trobá á aquest en lo boulevard, y al manifestarli en Lluís qu'estava apurat y sense un quarto, li digué 'l seu germá:

—¡Perqué no te 'n vens á casa? Ja sabs que á casa trobarás sempre la taula parada.

Lluís Anastay seguí 'l consell: se n'hi aná. Son pare 'l rebé ab molta cordialitat, y al parlarli de la circumstancia de que las senyas del assesi de la baronesa Dellard coincidissen ab la figura d'ell, Lluís Anastay se posá á riure ab la major frescura.

—Aquesta si qu'es bona—digué.—No faltaria sino que m'agafessin.

Son pare, si es que havia sospitat un moment, quedá del tot tranquil, al escoltarlo. Era impossible que l'autor de un crim tant horrible estigués tan alegre, tan xarment, tan fresch.

¡Figuris la seva sorpresa, quan lo seu fill, després de haver caygut en poder de la policia, acabá per confessarho tot!

Al principi negava... y reya.

Lo conduhiren á la casa del crim, y no perdé un moment la seva imperturbalitat. Allí trobá 'l fill de la baronesa, qui 'l reptá ab gran energia. Lluís Anastay se disculpá ab la major sanch freda. Allí comparegué 'l vehi del carrer de Filles du Calvaire, declarant qu'era ell qui havia anat á preguntar pel nou domicili de la baronesa. Allí finalment li fou presentada la cambra, qu'encare anava ab lo coll emboliat y feya una forta olor de yodoformo. La pobre minyona, tot just lo veje exclama:

—Es ell! ¡Miserable!... ¡Infame!... La seva imatge vá quedar per sempre més gravada en las ninas dels meus ulls. May mes 'l olvidaré!...

Y á pesar de tot, Anastay no confessava: y á pesar de tot l'assessi estava seré.

Li emprobaren lo guant, y resultá que li venia just. No per aixó's desconcertá.

S'apoderaren de la roba que tenia en la seva cambra del Hotel mueblé: hi havia el famos paletó blavench, en lo qual s'hi descubriren petites gotas de sanch, com aixis lo revelaren los quimichs que practicaren l'análisis per ordre del tribunal. Totas las

probas eran abrumadoras, y no obstant, Anastay no confessava.

La confessió no vingué sino després de uns quants dias de presó y aislamiento. Baix lo pes de la soletat se decidí á contarho tot. Ell, en efecte, vivia entrampat, necessitava diners per pagar los seus deutes y no trobá altre manera de adquirirlos que anarse 'n á Paris á saquejar á la baronesa. De aquesta senyora, amiga antiga de la seva familia, n'havia rebut favors de importancia: ella sigué qui li facilitá l'ingrés en la escola militar de Saint Cyr; pero en los seus apuros no's recordá de res. Se presentá á sa casa, y la matá per assegurar millor la seva impunitat. Per cert, que havia quedat lo cadáver doblegat, lo cos sobre 'l llit y las camas penjantli. De repent, lo cos de la difunta relliscá desplomantse á terra. Lo soroll atragué á la cambra. Anastay tingué un gran susto. Ell mateix ha dit que al baixar la escala de la casa, ab una mica més se desmaya; pero que al respirar l'ayre del carrer se serená y torná á ser l'home tranquil de sempre.

Lo tribunal li ha imposat la pena de mort.

Durant la sustanciación del procés alimentá algunas esperansas. Ell creya de bona fé que 'l deportarian á una Penitenciaría y que de allí tornaria jove encare y ple de vida. Fins parlá d'escriure las sévas memorias, havent fet proposicions á un editor per publicarlas.

En la presó ha fet un estudi especial del argot de la gent perduda, y per més que al principi li produhia repugnancia, avuy s'alaba de possehir aquets llenguatje millor que Zolá y que Richépin, notables escriptors naturalistas.

Reclós en l'edifici de la Conserjería ocupá la mateixa celda que avants qu'ell varen ocupar Pranzini, Prado y altres criminals, que d'ella van sortir per empendre 'l camí de la guillotina. Passa 'l dia jugant á cartas y espera l'hora fatal en que 'l director de la presó 'l despertí, dihentli:

—Anastay: ¡valor! Lo vostre recurs ha sigut desestimat. Prepareuvs á morir.»

Aquest dia sembla que no tardará. De moment y per satisfacer l'interés dels lectors de LA CAMPANA, publicuem en aquest mateix número lo retrato del famos assesi y 'l de la seva infortunada victima.

J.

LA MAJOR ECONOMIA

Per nivellá 'ls pressupostos lo govern conservadó; projecta deu mil impostos tots dolents per la nació.

Vol estancar també 'ls mistos y crear contribucions per escalas, per finestras, per forats y per balcóns.

Vol suprimir moltas cosas com tres ó quatre portés; las campanetas que trenca lo president del Congrés; dugas ó tres audiencias; dos ó trescents empleats dels que son mes infelisos; y molts altres disbarats per fer grans economias.

Mes jo crech á dir vritat que tan famosos projectes no han de dar cap resultat.

Per si 'l govern me vol creure, jo li donaré un consell que pot ser bó per nosaltres y potser millor per ell.

Advertint que de no creure'm estich cert se 'n veurá un feix. ¿Vol fer grans economias?... ¡Qué 's supprimeixi ell mateix!

LLUIS SALVADOR.

LA MORT DE PADLEWSKY

O famos nihilista que ab tanta audacia matá al general Seliverstov acabá sa vida suicidantse á Sant Antoni, població del estat de Tejas en lo Nort-América. La seva fugida es una verdadera odisea. Fins ara que ha deixat d'existir no s'ha sapigut tot. Després de permanecer amagat á Paris se 'n aná á Génova. De allí s'embarcá cap á Sicilia, de Sicilia passá á Malta, de Malta's trasladi á Gibraltar y de Gibraltar feu rumbo á Londres, ahont s'embarcá pera Nova York en lo vapor «Etruria».

Es impossible descriure 'ls grans perills que hagué de arrostrar en aquesta serie de viatjes.

Los seus correligionaris no sols li enviavan fondos, sino que ademés maniobravan per despistar á la policia, fent sortir á una part y altre falsos Padlewskys ab l'intent de marejar als seus perseguidors.

Peró lo més xocant es que un dia se 'n presentá un al qual ningú li havia donat l'encàrrech de representar la comedia. Lo verdader Padlewsky's trobava á Gibraltar, quan sigué detingut á Olot un individu que pretenia ser lo matador del general Seliverstov. Tota la premsa s'ocupá de aquest aconteixement. Nosaltres en aquella ocasió 'ns proporcionarem los retratos del verdader y del fals Padlewsky, que com veuran los lectors en res se semblan. No obstant, durant

L' HOME-DIDA

—¡Que vajan dihent que á Espanya hi ha crissis monetaria!;

alguns dias se cregué que l' atrevit nihilista havia caygut en poder dels seus per seguidors.

Ningú s' sorprengué més de la estranya maniobra del prés d' Olot que l' mateix Padlewsky, que com hem dit se trobava a Gibraltar y 'ls seus amichs que no podian donarse compte de que hi hagués qui espontaneament s' assumís la representació de un paper tan perillós. Després se sapigué que l' Padlewsky de Olot era un desertor del exercit frances, mitj tocat de l' ala.

Tornant al Padlewsky verdader, en los Estats Units no visqué tampoch mes tranquil. Un dia a Nova York estigué a punt de caure en poder de la policia, per qual motiu resolgué traslladarse a Tejas. Allá adoptá l' nom de Otto Hauser y estigué empleat en una gran explotació agricola, guanyantse la vida regularment.

Pero sembla que s' enamorá de la esposa de un seu amich, y encare que may li revelá 'ls seus sentiments, sufria en silenci la impossibilitat de satisfiser lo seu amor. Lo mateix assassinat de Seliverstoff fou degut, segons s' explica, al enamorament de una dona; á qui Padlewsky tratá de complaure y fascinar ab un gran cop d' audacia. De manera que l' amor havia sempre de serli fatal.

A impuls de la tristesa y de la desesperació, sufrint los accesos de una malaltia nerviosa, Padlewsky determiná llevarse la vida, com ho féu disparantse tres tiros de revolver al cap.

Fins alguns mesos després de la seva mort, no s' ha conegut lo succés. Los nihilistas van tenhirho recatat hasta poderse apoderar dels papers del suicida, en los quals quedavan altament compromesas moltissimas personas.

R.

menos nosaltres cada cap de mes cobrem, en or, y sense fallarhi ni un céntim.

***

Diu lo refrán que cadascú parla de la fira segons li va en ella.

Y fins ara als conservadors els hi va molt bé.

A las reclamacions que s' han dirigit al govern demanant una rabaixa als drets exorbitants que paga 'l bacallá, ha respost serli impossible accedirhi, á fi de proteger lo consúm de las arengadas y de la tunyina.

Está vist: gobernant los conservadors ja sabem lo que 'ns darán:

Tunyina á tot pasto.

Lo partit lliberal dinástich acaba de realisar una gran conquista. Lo marqués de Marianao s' ha pasat á las filas sagastinas.

Y en celebració de aquest aconteixement, lo marqués va obsequiar á n' en Sagasta y al Estat Major del partit ab un gran ápat.

Un sagasti preguntava:

—Voldria saber qué farà 'l marqués de Marianao dintre del nostre partit.

A lo qual li va respondre un altre fusionista:

—¿Qué farà, pregunta? Pagará 'ls banquetes.

L' acta de Gracia ha sigut anulada.

No se l' ha enduta en Salmerón; pero tampoch ha sigut concedida á n' en Puig y Valls.

Puig y Valls podrá dir:

—Ja no hi ha Gracia.

Y Salmerón podrá agregar:

—Ni gracia, ni justicia.

A Paris, segons s' assegura, 'ls individuos de la policia s' negarán á reprimir los desordres que pujan ocorre ab motiu de la festa del primer de Maig, si 'l govern no accedeix á la seva pretenció de que se 'ls augmenti 'l sou.

Es lo únich que 'ns faltava veure: una huelga de polissóns.

¡Quin fi de sigle més pintoresch!...

LO DESCANS DOMINICAL

UN DUPE.—Bé; pero 'ls pobres que festém fent festa tota la senmana per no tenir feyna, ¿qu' hem de fé 'l diumenje?

REVISTA ESTRANJERA

FRANSA

Sempre buscant novas armas, sempre inventant nous canóns; pero sens deixar la feyna y apilant molts ¡molts milions! Han estallat cinch petardos, quals autors no s' han trobat: apart d' aixó... per tot reyna completa tranquilat.

INGLATERRA

Després de passar la vida construhint embarcacions, ara han notat que 'ls seus barcos no son més que cascaróns. Per acabar d' enredarho, los miners s' han empipat y han comensat una huelga que diuhen que fa fredat.

PORTUGAL

Completament aixafada, aquesta pobra nació barrina buscant los medis de lograr sa salvació. Pero en vá trassa projectes y dicta decrets y lleys: al rey li sobran inglesos... y al pais li faltan reis

BÉLGICA

Catástrofes espantosas, explosions de foch grisú, dinamita cada dia... aquí no hi ha res segú. Las societats proletarias no paran de treballá y si no muda la lluna, Deu sab lo que passará.

ALEMANIA

Com més ideas extranyas concebeix l' emperadó, més las cosas s' embolican y més creix la confusió. En Capriví prou s' esforça pero no sab dá en lo viu, y entre tant, al seu retiro, lo vell Bismarck riu que riu.

GRECIA

Per seguir las modas novas, també en aquesta nació hi ha hagut un xiquet de crisis y un altre xiquet de pó. S' ha cambiat lo ministeri, s' ha pujat lo pa y lo vi, s' ha dat un plus á las tropas... y després, alsa, á dormi.

ITALIA

¡Corpo di Dio!... 'Ls negocis segueixen molt encalmats; fins los macarróns famosos quedan mitj arreconats. Lo comer tira ab prou feynas, la industria casi no s' veu: l' únich que ara Italia exporta son tenorets de poch preu.

RUSSIA

Lo nihilisme continúa progresant d' un modo atross; tot Russia n' está infestada, d' Arkángel al mar d' Azoff. Hi ha una fam aterradora, hi ha hagut tumultos á Kieff y 'ls pobres juheus, á còssas los treuhen de tot arreff.

C. GUMÁ.

REPICHS

AVANT de la catástrofe que 'ns amenassa, se senten veus consternadas que diuhen:

—¡Estém perduts!... A Espanya no hi ha diners.

Y 'l govern segueix tranquil com si tal cosa, y fent orelles de mercader.

Contra l' opinió general de que á Espanya no hi ha diners,

té un argument que tanca de cop.

—No diguéu que á Espanya no hi haja diners: á lo

La baronesa Dellard
(Vejis l' article UN CRIM CÉLEBRE, pág. 6)

Assegura un periódich conservador que 'l govern ha perdut ja la por als republicans. Si bé 's mira, 's trobarà que la por es l' única cosa que li quedava per perdre.

Un jesuita ha predicat a Huesca, atacant ab molta feresa als vehins de aquella població que van assistir al poble de Cillas a commemorar la derrota qu' en la guerra del set anys sufriren allí 'ls carlins manats per Cabañero.

Aquí tenen una prova més dels resultats que dona la excessiva tolerancia que tenen avuy los governs ab certas alimanyas clericals.

Pero que vagin fent.
A cada frare li arriba 'l seu 35.

—Home—varen dirli a un republicà—sembla mentida que a pesar de las ideas de que blasonas te 'n vajas al Principal a veure la sarsuela *El rey que rabió*.

—Ja veurás, noy—va respondre—la única manera de que m' agradin los reys, es qu' estiguin ben rabiosos.

Sobre las horribles inundacions de aquests últims dias, pot dirse lo següent:

Mentres los conservadors van deixantnos en sech, la naturalesa 'ns inunda, fins a colocarnos ab l' aygua al coll.

En Cánovas va dir que per fer economias arribarà fins a la crueltat.

Lo verdader Padlewsky
(Vejis l' article LA MORT DE PADLEWSKY, págs. 6 y 7)

De lo qual se n' ha prés péu per anomenarlo *Don Antonio el Cruel*.

Un cruel, en llenguatje del poble es un puro de calé de aquells que no tiran.

Aixís es D. Anton: un verdader escanyapits dels més dolents.

Al entrar en Beranger en lo saló de sessions del Congrés, va sentir *algunos siseos*.

No per aixó va pertubar-se l' imperturbable ministre de Marina.

Al contrari: era molt capás de dir:

—En Quaresma torno a seurem a la taula del presupost, y a la cuyna ja *fregeixen peix*.

De trastos vells de la Marina de guerra que ara 's posarán a la venta, 's calcula que se 'n obtindrán de divuyt a vint milions de pessetas.

Falta saber una cosa: y es si ab aqueixos trastos vells é inservibles hi anirà comprés algún ministre.

A Noruega, segons noticias de última hora, están a punt de proclamar la República.

Un favor hem de demanar als noruechs, y es lo següent:

«Que quan l' hagin proclamada, fassin lo favor de enviarnos la recepta.»

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA.—Pe-la-gals.
- 2.ª ANAGRAMA.—Remei—Emeri.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—Mina—Roca—Sach—Cuch—Vidal.
- 4.ª TERS DE SÍLABAS.—M A T A R O
T A R R A S A
R O S A R I S
- 5.ª GEROGLÍFIC.—Dos tersas, vintiquatre unzas.
Han endavinat las 5 solucions los ciutadans P. Mari, Pau de la bomba, y Un de Vilaseca; n' han endavinadas 4 Linet de l' Olla y P. Maresch; 3 Un banyista; 2 P. M. N. y 1 no més Un Enterra-vius.

XARADA.

—Pepet ¿vol ferme un favor?
—Ja ho sab: *hu-dos*, donya Agneta
—Donchs dongui a la Francisqueta aqueix bonich mocador.
—Es hermós. ¿Qué tres brodat vosté ó la senyora Estrella?
—¿Qui ho ha fet? *Dos jo, dos ella*: en Grau de *Toi* l' ha portat.

JAUMET BIGORRA,

ANAGRAMA.

L' altre dia D. Pasqual va dir aixó a donya Paula:
—Cuyta: vés a la total
y *toi* las *tot* de la taula.

J. MORERA.

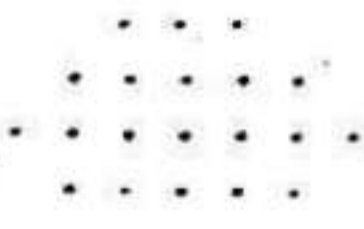
TRENCA-CLOSCAS.

ROSSENDO PONS DE RABEN
LLORET DE MAR

Formar ab aquestas lletras lo titul de un aplaudit drama castellá.

ANTONET RIBAS.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: un célebre guerrer.—Tercera: fruit de América.—Quarta: nom d' home.—Quinta: idem de dona.—Sexta: forma poética.—Séptima: vocal.

PASSARELL MARSENCH.

GEROGLÍFIC.

T O T O | X
I P
O O K | I
L I D.
I

P. VILAR B.

Lluís Anastay, assésí de la Baronesa
(Vejis l' article UN CRIM CÉLEBRE, pag. 6)

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Igualadí, Francisquet, Un Estudiant, Xirinachs, J. Escolí del Vendrell, A. Escolá rox, Aladí, J. Deulofen, Llenobrac, Nicolás C. y Alonso, Mr. Eugon, S. Pantis Santacana, Un Trapissonda, Quicu Arrerab.—Lo que 'ns envian aquesta senmana no fá per casa.
Ciutadans F. C. y S., Ramón M.ª, Masquefi, P. G. y B. de V., M. ro de Fosh, C. Julián Busquets, Ali-Bey Ben-Morrut, Sidi-Mahomet Bon Nas, J. Oicirapa, Pep de Gracia, C. Cascarrabias, E. Roca y Domingo, R. Gimeno, Pujadas, F. Clavell, Titerona, Eudalt Sala y Pauhet de la Cintra.—Insertarém alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá R. Puig y Rigol: La poesia revela bonas intencions; pero resulta ignoscenta.—Amad... Oda: La llarga es regular; l' altra no 's vá.—J. Usón: La xarada peca d' excessivament llarga.—Ego Sum: Si senyor: serveix.—Sabateret del Poble Sec: Lo sonet es l' únic que pot aprofitarse.—P. P. T.: Gracias per l' envió.—Martí Revoltós: Va bé.—Mayet: Los versos de aquesta senmana sobre ser fluixos, están carregats de rips.—J. Staransa: La ratlla 17 de la xarada ó conté un error ó no l' entenem. Respecte als sonets, no 'ns agrada l' assumpto.—A. M. (Prades): La qüestió es de una indole massa local que fóra de aquí a ningú pot interessar.—F. Llenas: Queda complascut. Y prenem nota de las sévas advertencias.—Japet de l' Orga: Veurém de parlarne la senmana próxima.—V. S. (Sant Sadurní de Noya): L' assumpto es de una indole massa particular.—J. Martí Giol: Si senyor: conservem encare 'ls articles: mirarém de publicar lo que dú 'l titul de *Suspens*!—L' altre pèl periódich resulta excessivament llarch.—M. Solá: Los versos que 'ns envia, no van.

Está en prempsa

ART DE FESTEJAR

Per C. GUMA y dibuixos de MOLINÉ

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.—A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.

Lo fals Padlewsky
(Vejis l' article LA MORT DE PADLEWSKY, págs. 6 y 7)

